

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ

Кодекс етике дефектолога Србије је збир најзначајнијих начела којима се чланови Друштва дефектолога Србије руководе у целокупној својој професионалној активности и којима регулишу односе према струци, унутар струке и професионалне делатности, као и свој професионални однос према друштву.

Овим Кодексом регулише се однос према деци са сметњама у развоју и особама са инвалидитетом, поремећајем понашања, односно према детету, ученику, кориснику, пацијету, штићенику и сл. (у даљем тексту „клијенту“), однос унутар струке и у професионалној асоцијацији, однос према другим наукама, струкама, професионалним асоцијацијама и њиховим представницима, однос и обавезе појединаца, струке и науке према друштву, и однос према раду.

Кодексом се, исто тако, институише Суд части, одређују основна начела његовог рада и утврђују његове надлежности.

Етика дефектолога Србије је лишена идеолошко-политичких ставова, а професионално опредељена.

Сва друштвена начела професије чланова Друштва дефектолога Србије заснивају се на темељима етике, а опредељују се основним уставним начелима.

Сва професионална начела етике чланова Друштва дефектолога Србије заснивају се на темељима науке и струке уопште.

Циљ Кодекса је да чува слободу и углед дефектолошког позива, подиже квалитет дефектолошког рада, ојачава поверење између дефектолога и клијента уз поштовање стручне и научне аутономије као и права корисника дефектолошких услуга.

Дефектолог је стручњак који се бави едукацијом и рехабилитацијом деце са сметњама у развоју, особа са инвалидитетом и поремећајем понашања.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Обављајући своје професионалне послове, дефектолог је обавезан да се придржава:

- дефектологије као науке, њених постојећих знања, метода и решења;
- својих стечених квалификација и настоји да се даље стручно усавршава и стиче нова знања и искуства;
- важећих законских прописа у Републици Србији, којима се уређује комплексна област образовања и рехабилитације деце са сметњама у развоју, особа са инвалидитетом и поремећајем понашања;
- етичких начела овог Кодекса, уважавајући начела у обављању професионалних дужности.

Својим радом и понашањем дефектолог развија теорију и праксу дефектологије и шири њен утицај.

Дефектолог мора бити свестан граница својих стручних способности и не треба да прекорачи те границе. Када су изазови прексе изнад стручних могућности дефектолога, он мора да позове другог дефектолога или стручњака другог профила који поседује неопходна знања и способности.

У границама своје стручне способности, дефектолог је у обављању свог позива самосталан и независан, а за свој рад сноси личну одговорност пред клијентима и друштвом.

Дефектолози имају право да се преко својих стручних и других организација залажу за праведно вредновање свог рада.

Дефектолог има право на поштовање сопственог достојанства професије и може га штитити у складу са важећим правним прописима.

Некритичко објављивање и пропагирање недовољно проверених метода у дефектолошком раду је етички прекршај.

НАЧЕЛА У ОБАВЉАЊУ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ДУЖНОСТИ

Начело савесности

Дужност дефектолога је да своју професионалну активност обавља савесно, по правилима дефектолошке струке и са потребном пажњом, у складу са начелима дефектолошке етике и начелима човечности.

Начело једнакости

Дефектолог је дужан да своје услуге пружа свима једнако, без обзира на године живота, пол, расну и националну припадност, вероисповест, друштвени положај, образовање,

социјално порекло, политичко или друго убеђење, имовинско стање, језик, културу или друго лично својство поштујући људска права и достојанство сваког човека.

Начело поштовања права клијената

Дефектолог је дужан да поштује права, слободе, аутономију и људско достојанство сваког клијента и чланова његове породице односно старатеља.

Начело старања о угледу и достојанству професије

Дефектолог је дужан да чува углед и достојанство своје професије етичким понашањем према клијентима, њиховим најближим, својим колегама и другим лицима у професионалном и приватном животу.

ОДНОС ПРЕМА КЛИЈЕНТУ И /ИЛИ ЊЕГОВОМ СТАРАТЕЉУ

Дефектолог је у обавези да се у свом раду придржава важећих стандарда дефектолошке науке и етичких принципа, у оквиру којих је слободан да изабере методе дијагностике, рехабилитације и едукације које сматра најефикаснијим за конкретног клијента.

Професионални однос дефектолога према клијенту не сме бити условљен било којим неетичким разлогом.

Дефектолог поштује достојанство и право сваког клијента, понаша се по принципима хуманизма и спроводи едукацију и рехабилитацију уз пристанак клијента или старатеља (усмено или писмено).

Дужност дефектолога је да са клијентима и/или њиховим старатељима успостави јасан одговарајући професионални однос.

Дефектолог нема права да испитује личне и породичне проблеме клијената, нити да утврђује чињенице о личности изван оних које су неопходне за едукацију или рехабилитацију.

Дефектолог поштује право клијента на приватност и поверљивост података. Дефектолог може да саопшти поверљиве информације када је то потребно за сврху и циљ рада, уколико за то има ваљану сагласност клијента или старатеља.

Уколико дефектолог утврди неодговарајуће понашање клијента пажљиво и одлучно упозорава клијента или његовог старатеља.

МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ ДЕФЕКТОЛОГА

Разлике у мишљењу дефектолога не смеју водити кршењу принципа колегијалности и међусобног поштовања.

Принцип колегијалности налаже да дефектолог брани свог колегу од неоправданих критика његовог професионалног рада, као и од изјава којима се вређа његова личност или част.

Уколико дефектолог код другог дефектолога утврди грешке у дијагностици, едукацији или рехабилитацији, дужан је да своја запажања прво саопшти њему, а уколико грешке не буду отклоњене и претпостављенима. Колегама указује на учињене пропусте на начин који не вређа њихово достојанств.

Изношење негативног мишљења о раду другог дефектолога у присуству клијента, трећих лица или јавности је недопустива. Критика стручног рада је могућа само у присуству дефектолога о коме се говори тј. критикованог. Оцена мора бити објективна и аргументована, без личног односа острашћености или другог субјективизма.

ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ СТРУКАМА

Дефектолог развија добре односе са стручњацима других струка, посебно сродних, са којима би требало да сарађује.

Дефектолог прихвата доктрине других наука, поштује их и са њима сарађује због остваривања циљева и задатака своје струке, али своју делатност заснива на дефектолошкој доктрини.

Полазећи од потребе тимског рада у процесу рехабилитације и едукације особа са сметњама у развоју и инвалидитетом и превенције и третмана поремећаја понашања, дефектолог сарађује са стручњацима других профила, пре свих са психолозима, педагозима, лекарима, социјалним радницима и другим. Зато развија односе добре сарадње.

Дефектолог је дужан да у тој сарадњи чува и развија углед своје струке, али и да се са дужним поштовањем односи према другим струкама.

ОДНОС ПРЕМА ДРУШТВУ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ

Члан Друштва дефектолога Србије је дужан да у свом Друштву активно ради.

Зависно од уже специјалности, дефектолог даје свој допринос у разним облицима активностима своје секције – Друштва.

Члан Друштва дефектолога Србије се непрестано труди да развија своју струку.

Не задовољава се само формалним чланством него се, без обзира на неспоразуме и разлике у мишљењу, труди да активно сарађује у развоју делатности Друштва, секција и других стручних тела.

У решавању професионалних и стручних проблема, члан Друштва дефектолога Србије се ослања на своје Друштво и доприноси његовом раду и афирмацији.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Својим чланством у Друштву дефектолога Србије, дефектолог на себе преузима обавезу да се доследно придржава правила понашања утврђених Статутом и овим Кодексом.

Установе и друге организације у којима члан Друштва дефектолога Србије ради, имају право да од њега захтевају да се понаша у складу са одредбама овог Кодекса.

Суд части Друштва дефектолога Србије стара се да се чланови Друштва понашају у складу са нормама понашања установљеним овим Кодексом.

Дефектолог који се у свом стручном и друштвеном раду не придржава одредаба овог Кодекса не може бити члан Друштва дефектолога Србије.

У Београду,
дана: 06.04.2017.г.

Председник Скупштине
Друштва дефектолога Србије
Младен Шурлан, дипл.дефектолог